

Handläggare
Lars Ericsson
Åsa Backholm
Telefon: 08 - 508 11 818
08 - 508 11 852**Till**
Servicenämnden
2015-02-17

Yttrande om projektrapporten Stadens upphandlingsverksamhet

Rapport från stadsrevisionen

Förslag till beslut

Servicenämnden åberopar detta tjänsteutlåtande som sitt yttrande.

Christer Edfeldt
Tf förvaltningschef

Liselothé Engelgren
Verksamhetschef

Sammanfattning

Revisionskontoret har granskat stadens upphandlingsverksamhet för att bedöma om stadens upphandlingspolicy följs och om staden arbetar för att upprätthålla en god konkurrens och goda affärsvillkor i sina upphandlingar.

Kommunstyrelsen bedöms arbeta på ett i stort tillfredsställande sätt vad avser upphandlingsverksamheten, men behöver förvissa sig om att avtalstrohet råder hos stadens nämnder samt samordna arbetet med en översyn av centralupphandlade och gemensamt upphandlade avtalsområden inom staden. Vidare bör kommunstyrelsen utarbeta en vägledning för behovs-, marknads-, och kostnadsanalys samt förtydliga vissa begrepp i stadens upphandlingspolicy.

Förvaltningen instämmer i revisionskontorets bedömningar och rekommendationer och konstaterar att en översyn av centralupphandlade avtalsområden ska göras enligt stadens budget 2015 och att servicenämnden ska delta i detta arbete. Det är angeläget att utveckla det strategiska upphandlingsarbetet inom staden och kommunstyrelsen bör utarbeta en vägledning för det analysarbete som ska genomföras inför varje upphandling. Vidare bör det övervägas hur stadens och nämndernas/styrelsernas efterlevnad av upphandlingspolicyn ska följas upp.

När det gäller stadens upphandlingsverksamhet i övrigt vill förvaltningen framhålla att det är angeläget att säkerställa och utveckla kompetensen på området inom stadens organisation. Vidare behöver förutsättningarna och arbetssätten utvecklas avseende avtalsuppföljning och när det gäller att samla in nämndernas behov vid centralupphandlingar.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats i samarbete mellan administrativa avdelningen och upphandlingsverksamheten. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen 2015-02-10.

Bakgrund

Revisionskontoret har granskat stadens upphandlingsverksamhet. Syftet med granskningen är att bedöma om stadens upphandlingspolicy följs och om staden arbetar för att upprätthålla en god konkurrens och goda affärsvillkor i sina upphandlingar.

Stadsrevisionen har överlämnat rapporten till bl a servicenämnden med flera för yttrande senast 2015-03-06.

Rapporten i sammanfattning

Granskningen har omfattat kommunstyrelsen, servicenämnden, idrottsnämnden och Farsta stadsdelsnämnd. Tre upphandlingar har granskats vilka främst har inriktats på de behovs-, marknads- och kostnadsanalyser, utvärderingar samt uppföljningar som enligt upphandlingspolicyn ska genomföras i alla upphandlingar. I granskningen ingår också genomgångar av stadens upphandlingsorganisation och ansvarsförhållanden, styrande

dokument på upphandlingsområdet samt stödfunktioner såsom system m m.

Sammantaget bedöms att kommunstyrelsen arbetar på ett i stort tillfredsställande sätt vad avser stadens upphandlingsverksamhet. Kommunstyrelsen bör dock göra en översyn av de centralupphandlade och gemensamt upphandlade avtalsområdena inom staden. Vidare behövs vissa begrepp i stadens upphandlingspolicy preciseras och förtydligas. Därutöver behöver kommunstyrelsen förvissa sig om att avtalstrohet råder hos stadens nämnder.

Utvärdering av de centralt upphandlade avtalsområdena har inte skett sedan områdena beslutades av kommunfullmäktige 2008. Kommunstyrelsen bör samordna arbetet med en översyn av befintliga centralupphandlade områden och eventuellt föreslå tillkommande områden som bör bli föremål för central upphandling efter beslut av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen bör utarbeta en vägledning som beskriver vilka delar behovs-, marknads- och kostnadsanalys ska innehålla och hur de kan utformas.

Till upphandlingspolicyn finns tillämpningsanvisningar för att främja innovation vid upphandlingar. Enligt anvisningarna är syftet med innovationsupphandling att hitta bättre och mer kostnadseffektiva lösningar som kan bidra till att utveckla stadens verksamheter. Samtidigt ska detta främja bättre affärer och ge högre kvalitet i stadens verksamheter för medborgarna. Vad som avses med bättre affärer är dock inte definierat av staden. Kommunstyrelsen behöver precisera begreppet bättre affärer för att ge nämnderna mer vägledning i hur de bör agera. Av upphandlingspolicyn framgår vidare att staden ska underlätta för små och medelstora företag att lämna anbud. Det behöver preciseras vad som avses med små respektive medelstora företag.

Stadens ekonomisystem ger information om stadens totala inköpsvolym och volym per leverantör. Det går däremot inte att koppla informationen till stadens avtal. Kommunstyrelsen saknar därför kunskap om hur mycket staden köper från vart och ett av dessa. Kommunstyrelsen bör som sammanhållande resurs i stadens upphandlingsorganisation förvissa sig om att avtalstrohet råder hos stadens nämnder.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enligt stadens budget 2015 ska en översyn av de centralupphandlade avtalsområdena inom staden genomföras, ett arbete som ska samordnas av kommunstyrelsen och där även servicenämnden ska delta. Förvaltningen anser att en sådan översyn är välkommen då det närmare behöver utredas inom vilka avtalsområden som centralupphandling är mest effektivt för nämnderna och för staden som helhet.

Det är angeläget att utveckla det strategiska upphandlingsarbetet inom staden. Som ett led i detta bör kommunstyrelsen i enlighet med rapporten utarbeta en vägledning som beskriver vilka delar behovs-, marknads- och kostnadsanalys ska innehålla och hur de kan utformas.

Det är angeläget att stadens upphandlingspolicy och tillämpningsanvisningar är tydliga och vägledande för nämnderna/ styrelsernas affärsmässiga och strategiska överväganden i samband med upphandlingar. Förvaltningen delar här uppfattningen att begreppen ”små och medelstora företag” och ”bättre affärer” behöver förtydligas. Vidare menar förvaltningen av samma skäl att det är viktigt att begreppet ”bra och attraktiv kund” (syftande på staden) i policyn förtydligas.

Förvaltningen delar uppfattningen att stadens och nämndernas/styrelsernas uppföljning av avtalstroheten behöver förbättras. Detta för att bättre kunna styra inköpsarbetet, både på central nivå och inom nämnder och styrelser.

I rapporten anges att anbud enligt EU-direktiv ska kunna lämnas digitalt och att detta blir obligatoriskt tidigast 2016. Förvaltningen menar att det kan övervägas att staden så snart det är möjligt utformar ett obligatorium att alla ska använda elektroniskt upphandlingsstöd, oavsett EU-direktivet. Detta som ett led i att effektivisera upphandlingsarbetet inom staden.

Med tanke på att försörjningen av varor och tjänster är av stor strategisk vikt för staden bör det övervägas hur efterlevnaden av stadens upphandlingspolicy fortlöpande ska följas upp framöver.

När det gäller stadens upphandlingsverksamhet i övrigt vill förvaltningen framhålla att det är angeläget att säkerställa och utveckla kompetensen på området inom stadens organisation. Här är det önskvärt att stadsledningskontoret kan erbjuda ett utökat utbildningsutbud och fler utbildningstillfällen. Vidare behöver

förutsättningarna och arbetssätten utvecklas avseende avtalsuppföljning och när det gäller att samla in nämndernas behov vid centralupphandlingar.

Avslutningsvis har förvaltningen noterat några smärre faktafel i revisionsrapporten. Av de nio överprövade upphandlingarna gällde fyra Kungsholmens stadsdelsnämnd m fl (inte utbildningsnämnden som anges i rapporten) och avsåg hantverkstjänster inom flera avtalsområden. En av överprövningarna gällde utbildningsnämnden och avsåg skolmåltider.

Vidare bör framhållas att marknadsanalysen i upphandlingen av persontransporter inte gjordes av en utomstående konsult. Denna analys genomfördes av ansvarig upphandlare tillsammans med en arbetsgrupp som träffade de befintliga leverantörerna, men även potentiella leverantörer och andra kategorier av utförare inom transportsektorn. Den konsult som hänvisas till bidrog med kompetens gällande utvärderingsmodellen som användes i upphandlingen.

Bilaga

Stadens upphandlingsverksamhet. Projektrapport från stadsrevisionen.